

cum (97) reliquo devoto populo. Quibus (98) refedentibus apud Christianissimum Principem Carolum, pervenit ad aures eorum Hæresis illa, quam Elipantus (99) Dolitanus Episcopus cum alio Episcopo Felice nomine, sed (100) infelix in dictis cum sociis eorum adferebant (1). Agebant namque, quod Dominus noster Jesus Christus in quantum ex Patre ineffabiliter ante secula genitus, verè sit Filius Dei, & in quantum ex Maria semper Virgine carnem assumere dignatus est, non verus, sed adoptivus filius esset. Sed sancta & universalis Synodus hoc nefandum dictum non consensit, sed ita alloquitur, dicens: *Dei ergo Filius hominis factus est; Filius natus secundum veritatem naturæ ex Deo Dei Filius, & secundum veritatem naturæ ex homine hominis filius, ut veritas geniti non adoptione, non appellatone, sed in utraque nativitate Filii nomen nascendo haberet, & esset verus Deus, & verus hominis filius.* Et in ipsa Synodo advenit Tassilo, & pacificavit ibi cum (2) Domino Rege, abnegans omnem potestatem, quam in Bajoaria habuit, tradens eam Domino Regi, nec non & Feistrada Regina ibi defuncta est. Et Rex inde revertens perrexit in Saxoniam, & Saxones venerunt ei obviam ad Eresburg, promittentes Christianam Fidem, & jurantes quod sæpe fecerunt; & tunc Rex credidit eis, & dedit eis Presbyteros, & residit apud Aquisgranum.

XXVIII.

DCCXCV. Sed & etiam tunc apud (3) Aquis-Palatio Dominus Rex celebravit Pascha; & infidelitas, unde consueverat, à parte (4) Saxonorum exorta est; quia cum Dominus Rex super alias gentes venire voluisset, nec ipsi ad eum plenerit venerunt, nec ei solatium, ut ipse iusserat, transmiserunt. Tunc iterum cognita infidelitate eorum, Rex cum exercitu suo super eos veniens, alii ei pacificè obviam venientes ex parte Saxonorum, & cum eo in solatio suo ipsum iter expleverunt; & ipse cum exercitu suo ad (5) Albiam pervenit, sed & alii circa paludes Albiæ, & in Wihmodingas ad eum plenerit non venerunt. Dominus Rex tamen refedens apud (6) Bardunvich tantam multitudinem obsidum inde tulit, quantum nunquam in diebus suis, aut in diebus patris sui, aut in diebus Regum Francorum inde aliquando tulerint. Sed & tunc omnes ad eum venientes, excepto (7) his, quos jam supra commemoravimus, & hi, qui trans (8) Albe erant; ipsi ad eum plenerit adhuc non venerunt, eo quod (9) Vassum Domini Regis

(97) pertinent hæc ad annum DCCXCIV.
 (98) Ita ibi scriptum est pro *residentibus*.
 (99) Ita ibi scriptum est pro *Toletanus*.
 (100) Ita ibi scriptum est pro *revera infelice*.
 (1) Ita ibi scriptum est pro *agebant*.
 (2) Ita ibi scriptum est Dominus pro Dominus.
 (3) Ita ibi scriptum est pro *Aquisgrani Palatio*.
 (4) Ita ibi scriptum est pro *Saxonum*.
 (5) *Ad Albiam* pro *ad Albi*.
 (6) *Bardunvich* pro *Bardunvich*; uti alias sæpe solum H usurpatur pro CH.
 (7) *Excepto his* pro *exceptis his*.
 (8) *Albe* pro *Albi*.
 (9) *Vassus* pro *Vassallo*, sive cliente certa fide obstricto. Vide Vofs. Glossar. Latino-barb. lib. 3. cap. 54.
 (10) Apud Pith. & Freher. vocatur *Feilzan*.
 (11) *Ad Aquispalatio*, pro *ad Aquisgrani palatium*.

(10) Wiziun Regem Abotridarum occiderunt; ideo non credebant, quod in gratia ejus pervenire potuissent. Ceteri autem ad eum omnes pacificè venerunt, & iustionem suam promittentes implere; & ita Dominus Rex iterum credens eis, nullum voluntate interficiens, fidem suam servando. Tunc ad (11) Aquis-Palatio de terra (12) Avarorum Regulus quidam, nomine (13) Todanus, ad Dominum Regem veniens cum omnibus suis; quem Dominus Rex honorificè suscepit, & baptizari iussit, & eos, qui cum eo venerunt, & cum magno honore & donis eum remeare fecit ad propria. Et in eo anno à parte Avarorum venerunt thesauri magna multitudo; pro quibus Dominus Rex omnipotenti Regi gratias agens, distribuit ipsum thesaurum inter Ecclesias, Episcopos, seu Abbates, & Comites; nec non & universos fideles suos de eodem thesauro mirificè honoravit. Et in ipso die, id est VIII. Kal. Januarii sanctæ memoriæ Dominus Adrianus Summus Pontifex Romanus obiit, pro quo Dominus Rex, postquam à plandtu cessavit, orationes per universum Christianum populum infra terminos suos fieri rogavit, & elemosyna sua pro eo multipliciter transmisit, & (14) epitaphium aureis literis in marmore conscriptum iussit in Francia fieri, ut illud (15) partibus Romæ transmitteret ad sepulturam Summi Pontificis Adriani ornandam.

XXIX.

DCCXCVI. In ipsa ætate transmisit Rex Carolus Pippinum filium suum cum suis, quos in Italia secum habebat, & Bajoarios cum aliqua parte Alamanniæ, (16) in finibus Avarorum, & coadunatus est Pippinus cum omnibus, quos pater ejus ei transmisit in solatium, & transito (17) Danovio cum exercitu suo pervenit ad locum, ubi Reges Avarorum cum Principibus suis federe consueti erant, quem & in nostra lingua (18) Hringe nominant, & inde tulit thesauros multiplices, & transmisit patri suo; & ipse postea cum exercitu suo & magnis thesauris Avarorum pervenit in Franciam. Et ipso anno ipse Rex Carolus demoratus est in Saxonia cum duobus filiis suis, idest Carolo, & (19) Clodoveo, & circumivit terram Saxonorum, ubi rebelles fuerunt, incendiando & vastando eam; & captivos inde ducebat viros, & mulieres, & parvulos, & prædæ innumerabilem multitudinem. Et tertium exercitum suum Carolus Rex in eadem ætate transmisit in fines Saracenorum cum Missis suis, qui & ipsi ibi fecerunt similiter; vastaverunt terram illam, & redierunt cum

(12) *Avarorum*, pro *Avarum*, sive *Abarum*. Vide Ortelii Thesaur. Geograph. v. *Abares*.
 (13) Apud Pith. & Freher. legitur *Tudum*, & qui hoc loco Avari sive Avares vocantur, illi appellantur ibi Hunni.
 (14) Editum est integrum hoc epitaphium.
 (15) *Partibus Romæ* pro *Romam*.
 (16) *In finibus* pro *ad fines*.
 (17) *Danovio* pro *Danubio*.
 (18) *Hringe* sive *Ring* vocabulum est merè Germanicum, & significat hic locum rotundum, sive orbiculatum, in meditullio castrorum, vel munimenti, vel confessus alicubi situm, quem honoris & securitatis causa Rex cum optimatibus suis obtinet.
 (19) *Clodoveus* idem hic est nomen atque *Ludovicus*. Vide etiam supra.